

EMBARGO TOT WOENSDAG 17 NOVEMBER 2010

Keuzegids HBO Voltijd 2011: succes voor zuidelijke hogescholen

17-nov-2010 - Het hoger onderwijs in het zuiden van het land is aan een opmars bezig. Dat blijkt uit de Keuzegids HBO Voltijd 2011 die vandaag verschijnt. Alle hogescholen uit Limburg, Brabant en Zeeland krijgen in deze gids een bovengemiddeld positieve beoordeling. Enkele instellingen uit de Randstad raken verder achterop.

De kwaliteit van het hbo staat al enige tijd ter discussie. Sleutelwoorden daarbij zijn schaalvergroting, te weinig contacturen en te lichte programma's. Ook de studenten zelf zijn op deze punten kritisch over hun opleiding. Ze blijken al enige jaren het meest tevreden bij opleidingen met intensief onderwijs en een behoorlijke begeleiding door docenten.

In de Keuzegids worden meer dan duizend bacheloropleidingen in het hbo beoordeeld, steeds in artikelen per vakgebied. Die beoordeling is deels gebaseerd op oordelen van studenten, maar ook op gegevens over groepsgrootte en aantal contacturen, op statistieken over aantallen afhakers en geslaagden, en op de oordelen van experts in het kader van de accreditatie. De Keuzegids is de enige uitgave in Nederland die op een zo brede basis een ranking van opleidingen biedt.

Zuidelijk succes

Wie de Keuzegids openslaat (of doorklikt) ziet per studierichting vaak flinke verschillen in kwaliteit van de aangeboden opleidingen. Ook blijken veel hogescholen maar in enkele opleidingen echt sterk te zijn, en bij andere juist zwakker. Voor aanstaande studenten en hun begeleiders is de bespreking van opleidingen per studierichting daarom de essentie van de Keuzegids.

Toch zijn er dwars op de studierichtingen wel een paar trends aan te wijzen. Opvallend is bijvoorbeeld de opmars van de zuidelijke hogescholen. Drie jaar geleden scoorden Hogeschool Zuyd (Limburg), en de middelgrote Brabantse hogescholen HAS en NHTV al hoog. Maar inmiddels zijn ook Hogeschool Zeeland en vooral de Avans Hogeschool flink opgeklommen.

Avans en Hogeschool Zuyd voeren nu de ranglijst van grote hogescholen aan. Zeeland, NHTV en HAS staan nummer twee, drie en vier bij de middelgrote hogescholen. Daarnaast scoort ook Fontys (actief in Brabant en Limburg) na een reeks zwakke jaren iets boven het gemiddelde. Het succes wordt compleet door de nog steeds hoge score van de Helmondse pabo De Kempel.

Diverse instellingen uit de Randstad zijn recent juist achterop geraakt. Hogeschool InHolland kreeg al jaren kritiek, maar krijgt onderaan de ranglijst gezelschap van Hogeschool Utrecht. Ook de Hogescholen van Rotterdam, Amsterdam en Leiden en de kunsthogeschool HKU scoren lager dan enkele jaren geleden. Met name de HvA scoorde drie jaar geleden nog bovengemiddeld, maar kan zich nog maar met een enkele opleiding positief onderscheiden. De Haagse Hogeschool doet het van de grootstedelijke instellingen relatief het beste, maar ook deze instelling scoort duidelijk zwakker dan drie jaar geleden. Met name de technische opleidingen zijn hier afgezakt.

Bij de grotere hogescholen zijn ook in het noorden en oosten nog enkele toppers te vinden. Temidden van de grootste instellingen is Windesheim in Zwolle een sterke nummer drie; in het middensegment blijft Christelijke Hogeschool Ede zeer sterk. Maar instellingen als Saxion (Deventer/Enschede), HAN (Arnhem/Nijmegen) en vooral Stenden (Leeuwarden en Drente) blijven relatief achter.

Kleine scholen

De echte uitblinkers in de Keuzegids zijn de 22 opleidingen met een eindoordeel ++++. Enkele hiervan zijn de pareltjes van grotere instellingen. Voorbeelden zijn fysiotherapie en verloskunde bij Hogeschool Zuyd in Heerlen, elektrotechniek bij InHolland in Alkmaar, en de zeevaartschool van de NHL.

Maar bij deze absolute top treffen we juist ook enkele kleine specialistische instituten aan. **De allerbest beoordeelde opleidingen zijn de zelfstandige Katholieke Pabo Zwolle en de particuliere school IVA, die opleidt voor de autobranche en de transportsector.** Nog vier andere zelfstandige pabo's scoren hoog. Deze instellingen slagen erin om kleinschaligheid, intensief onderwijs en persoonlijk contact te bieden. Ook de al genoemde zeevaartschool op Terschelling, met zijn eigen internaat, lijkt haar succes te danken aan kleinschaligheid.

Helaas moet de Keuzegidsredactie vaststellen dat steeds meer kleine hbo-instellingen hun zelfstandigheid moeten opgeven. Ondanks fraaie beloftes blijken grote hogescholen zelden in staat om het succes van door hen overgenomen 'specialisten' vast te houden. Zo is er weinig over van de kwaliteit van Hogeschool De Horst in Driebergen (overgenomen door de HU), en heeft de voormalige TH Rijswijk na overname door de Haagse Hogeschool evenmin haar kwaliteit kunnen behouden. Te vrezen valt dat ook pabo de Domstad na haar overname door Hogeschool Utrecht haar eigen gezicht niet zal kunnen behouden. Het zou niet eerlijk zijn om de schuld voor het kwaliteitsverlies volledig bij de overnemende instituten te leggen. Maar het verdwijnen van sterke specialistische instituten in met name de Randstad blijft een zorgelijke trend.

De gids

De Keuzegids Hbo Voltijd 2011 is de eerste van vijf Keuzegids-edities die deze winter verschijnen. Alle gidsen worden uitgegeven door het Centrum Hoger Onderwijs Informatie, dat is voortgekomen uit de Stichting Hoger Onderwijs Persbureau.

Kenmerkend voor de gids is de combinatie van een kritische kwaliteitsbeoordeling met een toegankelijke bespreking van opleidingen per vakgebied. Daarbij komen ook de inhoud van de studie, de toelatingseisen, de arbeidsmarktkansen en accentverschillen tussen de instellingen aan de orde. Door deze aanpak is de Keuzegids bij uitstek geschikt voor aanstaande studenten in de laatste fase van hun studiekeuzeprocess, en voor meedenkende ouders en schooldecanen. Vanwege de kwaliteitsbeoordeling wordt de Keuzegids ook veel gelezen op de hogescholen zelf.

De Keuzegids verschijnt deze week in boekvorm, en is voor 25 euro te bestellen in de boekhandel of in de eigen webwinkel www.keuzegids.org. Daarnaast is het mogelijk om een betaald *online abonnement* te krijgen op een of meer Keuzegids-edities. Een snel groeiende aantal scholen en instellingen beschikt over een netwerklicentie voor leerlingen, studenten en/of medewerkers. Recente voorbeelden zijn de bibliotheken van Stenden hogeschool en Universiteit Leiden.

Voor de redacties, niet voor publicatie:

Deze gids past in een fonds van 5 onderwijsgidsen. De Keuzegids Universiteiten komt over vier weken uit. Voor meer informatie, zie www.keuzegids.org of mail naar info@keuzegids.org. Of neem telefonisch contact op: 071-5231341 of 06-49844293 (Frank Steenkamp, hoofdredacteur)